

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

SAMI AALTO, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
DIGI- JA DATASÄÄDÖSTEN TOIMEENPANON
SEURANTARYHMÄN KOKOUS 18.9.2025

Tausta

- Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana.
 - Hallituskauden aikana lainsäädäntöä muutetaan siten, että viranomaisen tiedoksiannot lähetetään ensisijaisesti sähköisesti niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista.
 - Kehittämisellä toimeenpannaan myös Suomen digitaalisen kompassin tavoitteita.
 - Osa hallitusohjelmaan sisältyvän valtionhallinnon tuottavuusohjelman toimeenpanoa.
- Yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmä linjasi 17.5.2024, että Suomi.fi-tunnistusta käyttäville kansalaisille lähetetään jatkossa tiedoksiannot ensisijaisesti Suomi.fi-viesteihin eli julkisen hallinnon yhteiseen viestinvälityspalveluun.
 - Kansalaisilla olisi kuitenkin mahdollisuus poiketa sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamisesta pyynnöstään.
 - Osana toimeenpanoa selvitetään mahdollisuuksia toimittaa viranomaisten tiedoksiannot myös yksityisiin viestinvälityspalveluihin

HE:n valmistelusta

- Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu valtiovarainministeriön 13.5.2024 asettamassa lainsäädäntötyöryhmässä (VN/9952/2024)
- HE luonnos oli lausuntokierroksella 5.3.–16.4.2025
 - Lausuntoja saapui 130, joista yksi toimija ilmoitti, ettei anna lausuntoa ja viisi organisaatiota, ettei niillä ole lausuttavaa.
 - Lausuntotiivistelmä ja lausunnot ovat hankeikkunassa (VM085:00/2024)
 - Lausunnoissa pääosin kannatettiin esityksen tavoitetta sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuudesta
 - Eniten kritiikkiä herätti oikeusturvaan ja yhdenvertaisuuteen liittyvät kysymykset
- Arviointineuvosto antoi lausunnon 1.7.2025

Suomi-fi-viestit (viestinvälityspalvelu) nykytilassa

- Voimassa olevan tukipalvelulain 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa säädetään viestinvälityspalvelusta, jonka avulla käyttäjäorganisaatio ja käyttäjä voivat lähettää toisilleen sähköisiä viestejä ja jota hyödyntäen asiakirja voidaan antaa tiedoksi sähköisesti tai postitse.
- Viranomaisilla on velvollisuus palvelun käyttöön. Myös muut julkishallinnon organisaatiot voivat käyttää Suomi.fi-viestejä.
- Suomi.fi-viesteihin viestejä vastaanottaville kansalaisille ja yrityksille palvelu näkyy omana digitaalisena postilaatikkona Suomi.fi-verkkopalvelussa ja -mobiilisovelluksessa.
- Suomi.fi-viestit ottanut käyttöön jo 2,2 miljoonaa kansalaista
- Suomi.fi-tunnistusta ja siten julkisen hallinnon asiointipalveluja käyttää vuodessa 4,3 miljoonaa henkilöä

Palvelun käyttö nykytilassa

- Hallinnon asiakkaat eli yritykset, yhteisöt ja luonnolliset henkilöt voivat ottaa Suomi.fi-viestit käyttöönsä suostumuksellaan
- Suomi.fi-viestien käyttöönotto edellyttää suomalaista henkilötunnusta ja että henkilö lisää palveluun käytössään olevan toimivan sähköpostiosoitteen
 - Suomi.fi-viestien käyttöönoton yhteydessä henkilölle lähetetään henkilön antamaan sähköpostiosoitteeseen vahvistuskoodi, joka henkilön tulee hakea sähköpostistaan ja syöttää Suomi.fi-viestien käyttöliittymässä.
- Puolesta-asiointi on mahdollistettu Suomi.fi-viesteissä Suomi.fi-valtuudet -palvelun avulla.
 - Henkilön tunnistauduttua Suomi.fi-tunnistuksen avulla Suomi.fi-viesteihin, Suomi.fi-valtuudet tarkistaa
 - Väestötietojärjestelmästä, onko henkilöllä huollettavia, joiden puolesta henkilöllä on oikeus asioida Suomi.fi-viesteissä.
 - holhousasioiden rekisteristä, toimiiko tunnistautunut henkilö sellaisena edunvalvojana tai edunvalvontavaltuutettuna, jolla on oikeus asioida päämiehen tai valtuuttajan puolesta.
 - valtuusrekisteristä, onko tunnistautuneelle henkilölle annettu toisen henkilön toimesta erillisiä valtuuksia Suomi.fi-viestien käyttöön.

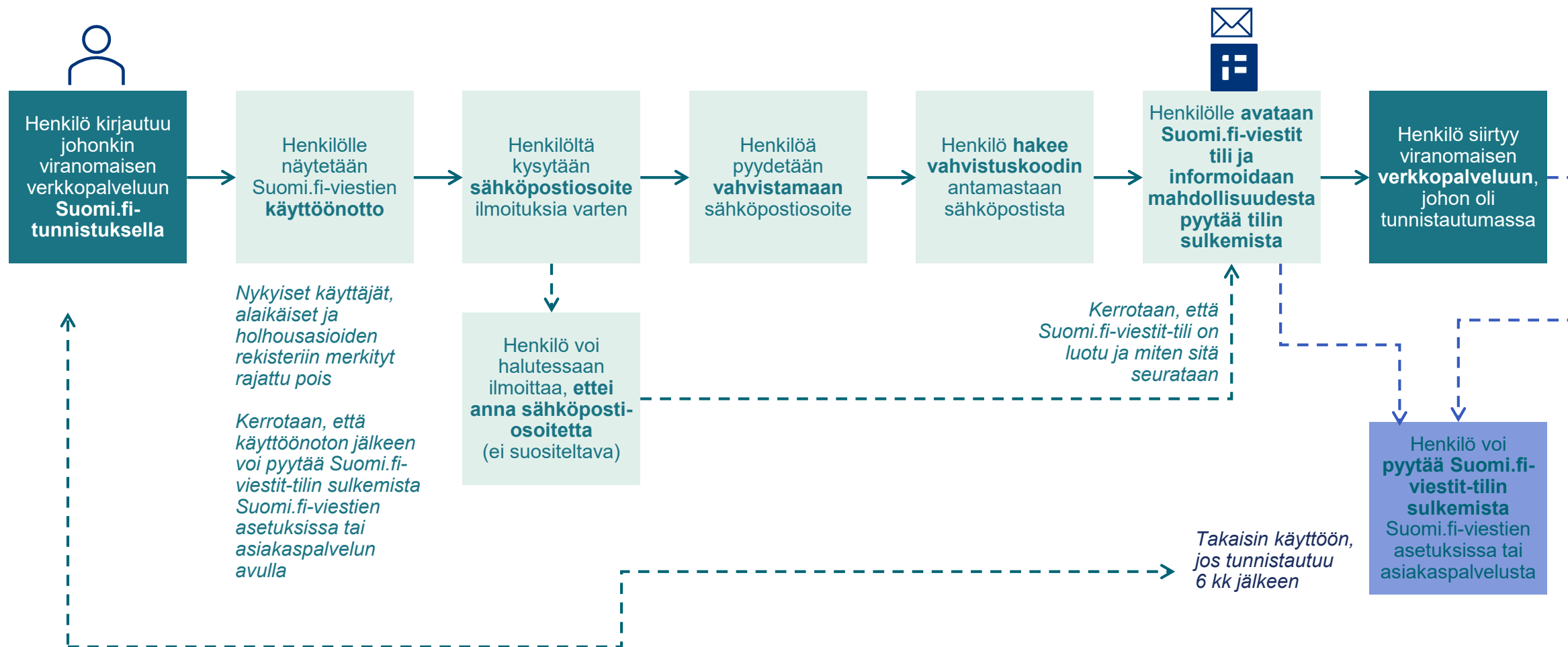
Keskeiset muutosehdotukset tukipalvelulakiin (VM)

- Ehdotettavan sääntelyn myötä Suomi.fi-tunnistusta käyttävälle luonnolliselle täysi-ikäiselle henkilölle, jolla ei ole Suomi.fi-viestejä käytössä ja jolle ei ole määrätty edunvalvojaa tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettua (taloudellisiin asioihin) avattaisiin tunnistautumisen yhteydessä Suomi.fi-viestit-tili.
 - Tili avattaisiin, kun henkilö tunnistautuu mihin tahansa viranomaisen palveluun
- Henkilö voisi antaa Suomi.fi-viestit tilille sähköisen osoitteen (sähköpostiosoite) ilmoitusten vastaanottamista varten, mutta tämä ei olisi enää pakollista.
 - Heräteyhteystieto ei voisi olla enää pakollinen tieto, koska tilin luominen esityksessä ehdotettavalla tavalla viranomaisaloitteisesti ei olisi mahdollista, jos henkilöltä edellyttäisiin heräteyhteystiedon antamista.
 - Henkilölle korostettaisiin sähköpostiosoitteen merkitystä ja informoitaisiin, että henkilön on seurattava tiliä joko verkkoselaimella tai mobiilisovelluksen ilmoitusten avulla, jos ei anna sähköpostiosoitetta.
- Tilin luomisen jälkeen henkilö voisi jo tunnistautumisen yhteydessä tai myöhemmin omasta tai puolesta-asioijan pyynnöstä lopettaa Suomi.fi-viestien käytön ja siirtyä paperitiedoksiantojen vastaanottamiseen.
- Mikäli Suomi.fi-viestien käytön päättänyt henkilön käyttää Suomi.fi-tunnistusta kuuden kuukauden kuluttua käytön päättämisestä, hänelle avattaisiin uudestaan Suomi.fi-viestit -tili vastaavalla menettelyllä tunnistautumisen yhteydessä
- Muilta osin Suomi.fi-viestien käyttöönotto, käyttö tai käytön päättäminen ei muutu nykytilaan verrattuna.

Keitä muutos koskee

- Edellä kuvattu menettely koskee käytännössä sellaista luonnollista henkilöä,
 - joka on täysi-ikäinen,
 - jolla on suomalainen väestötietojärjestelmään merkitty henkilötunnus,
 - jolle ei ole määrätty edunvalvojaa tai vahvistettu edunvalvontavaltuutusta (taloudellisiin asioihin)
 - joka käyttää Suomi.fi-tunnistusta 1.1.2026 jälkeen ja
 - jolla ei ole Suomi.fi-viestejä käytössään 1.1.2026 jälkeen

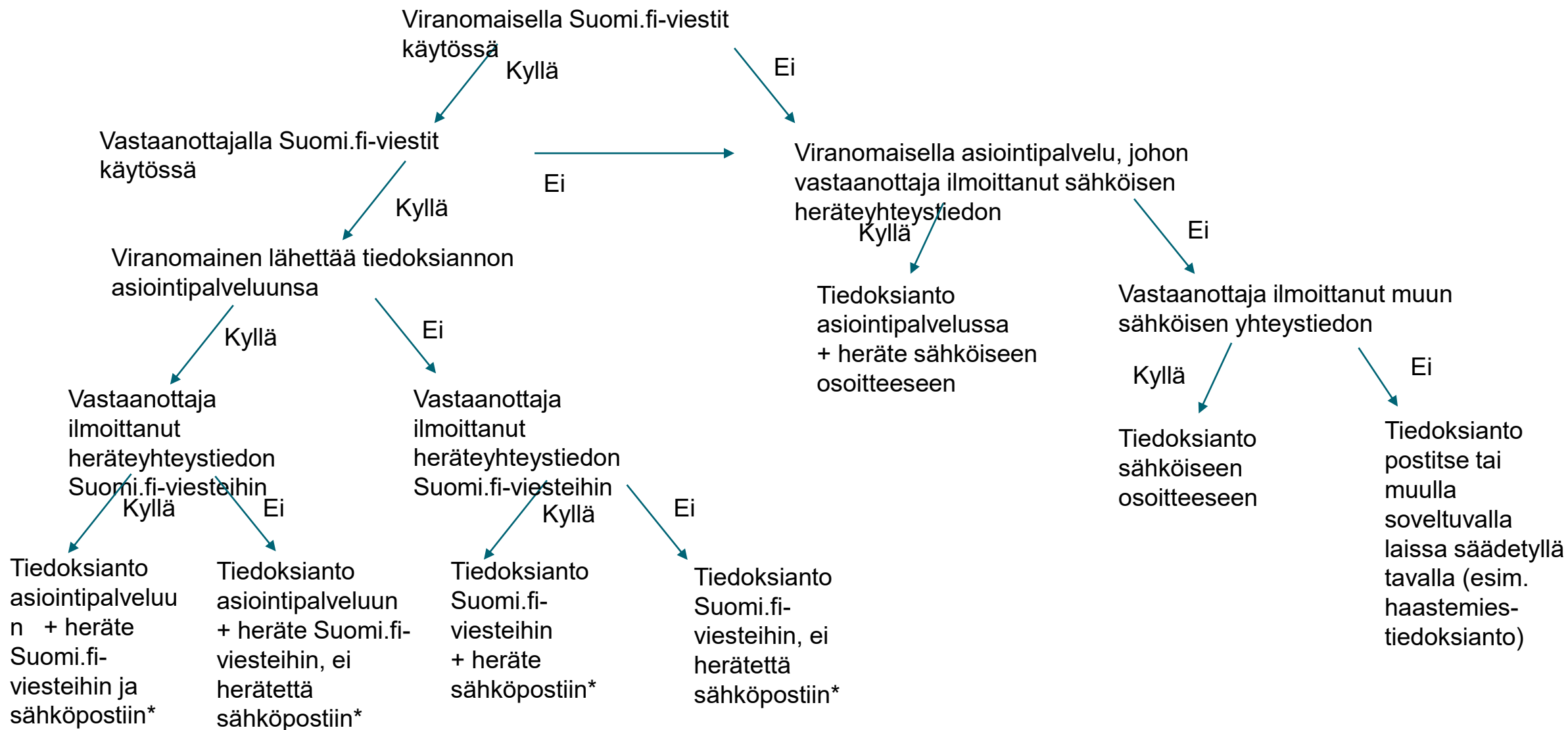
Suomi.fi-viestit-tilin avaaminen

Keskeiset ehdotukset asiointilakiin (OM)

- Säännökset mahdollistaisivat viranomaiselle sähköisen tiedoksiannon toimittamisen viestinvälityspalveluun, eli Suomi.fi-viesteihin, ilman vastaanottajan erillistä suostumusta, jos vastaanottajalla on viestinvälityspalvelu käytössään.
 - Säännökset edellyttäisivät, että silloin, kun vastaanottaja on antanut viestinvälityspalveluun sähköisen yhteystiedon, vastaanottajalle lähetettäisiin uudesta palveluun toimitetusta tiedoksiannosta ilmoitus kyseiseen sähköiseen osoitteeseen.
- Sääntely mahdollistaisi sähköisen tiedoksiannon toimittamisen ilman vastaanottajan erillistä suostumusta myös viranomaisen omaan sähköiseen asiointipalveluun edellyttäen, että henkilön viestinvälityspalvelun tilille (Suomi.fi-viesteihin) lähetettäisiin tästä ilmoitus.
- Jos viestinvälityspalvelu ei ole vastaanottajalla käytössä, niin tiedoksianto viranomaisen asiointipalveluun edellyttää, että ilmoitus lähetetään vastaanottajan tätä tarkoitusta varten ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen.
 - Tiedoksiannon vastaanottajaa tulisi informoida siitä, että sähköisen osoitteen annettuaan hänelle voitaisiin antaa asiakirjoja sähköisesti tiedoksi asiointipalvelussa, ja hän saa tiedoksiannosta ilmoituksen antamaansa sähköiseen osoitteeseen
 - Vastaavasti muu sähköinen tiedoksianto esimerkiksi suoraan henkilön sähköpostiosoitteeseen edellyttäisi, että henkilö on antanut viranomaiselle sähköisen yhteystiedon.

Asiakirjan sähköinen tiedoksianto (hieman yksinkertaistettuna)

Muut muutokset

- Esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi digipalvelulain soveltamisalaa poistamalla lain 2 luvun soveltamisalan rajauksesta poliisitutkinnan ja esitutkinnan toimittaminen.
- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi oikeushallinnon viranomaisia ja tuomioistuimia koskevaan sääntelyyn sisältyviä, asiakirjojen tiedoksianto koskevia säännöksiä siten, että sähköisen tiedoksiannon käytön mahdollisuuksia laajennettaisiin ja sen ensisijaisuutta korostettaisiin kirjetiedoksiannon sekä muiden tiedoksiannon toimitustapojen rinnalla.

Vaikutuksista

- Ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishjelman koko julkiselle hallinnolle tavoitelluiksi säästöiksi on arvioitu yhteensä noin 40 miljoonaa euroa vuodessa, kun paperipostista voitaisiin luopua.
 - Tavoite laskettu hankkeen alun käyttäjämäärän (1,3 miljoonaa käyttäjää) mukaisesti.
- Vuoden 2025 loppuun mennessä Suomi.fi-viestien käyttäjiä on arvioitu olevan 2,5 miljoonaa. Noin 2 miljoonaa potentiaalista käyttäjää kuitenkin vielä jäljellä.
 - Tämän vuoksi mainitusta säästötavoitteesta saavutetaan arviolta noin 15 miljoonaa jo ennen lakimuutoksia, jolloin tällä esityksellä ehdotetuilla muutoksilla tavoitellaan noin 25 miljoonan euron säästöjä.
 - Esityksen säästövaikutus olisi valtionhallintoon enimmillään reilu 20 miljoonaa euroa.
- Esityksessä arvioitu erityisesti esityksen yhdenvertaisuus- ja oikeusturvavaikutuksia, miltä osin pyydetään PeV:n lausuntoa esityksestä.

HE:n aikataulu

- VN esittelyvko 39
- Voimaantulo 12.1.2026

Yksityiset digipostipalvelut

- Peruslinjaukset valmistelulle hyväksytty ministeri Ikosen johtoryhmässä 18.9.
 - Viestinvälityspalvelu ns. taustapalvelu, johon avattaisiin katseluyhteys hyväksyttyihin yksityisiin digipostipalveluihin
- Säädösvalmistelu aloitettu
 - Virkavalmisteluna VM:ssä
 - Tavoitteena voimaantulo ja toimeenpano ensi vuoden aikana

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

SAMI AALTO
NEUVOTTELEVA VIRKAMIES